

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการวิจัย	เส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าต้นน้ำบางเหริ่ง: แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ Nature Trail in Bang-rieng Upstream Forest: Learning Center of Resources, Local Wisdom, and Utilization of Biodiversity for Ecotourism
ชื่อผู้วิจัย	ทิพย์ทิวา สัมพันธ์มิตร คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ อานุช ศิริรัฐนิคม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ เสาวลักษณ์ รุ่งตะวันเรืองศรี คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สมยศ สิทธิ นักวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และสร้างจุดสื่อความหมายจากเส้นทางศึกษาธรรมชาติซึ่งเป็นการดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชาวบ้านในพื้นที่ศึกษา จากการสำรวจพบว่า ป่าต้นน้ำบางเหริ่งมีเส้นทางธรรมชาติที่ชาวบ้านใช้ประโยชน์จำนวน 3 เส้นทาง ได้แก่ 1) เส้นทางเขาเพชร 2) เส้นทางควนยาง และ 3) เส้นทางบางเหริ่ง จากนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์การเลือกเส้นทางโดยรวบรวมเกณฑ์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและชาวบ้านอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการสนทนากลุ่ม ผลการพิจารณาได้เลือกเส้นทางบางเหริ่งเป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติเพื่อสร้างจุดสื่อความหมายธรรมชาติที่มีปราชญ์ชาวบ้านเป็นนักสื่อความหมาย จากผลการศึกษาสามารถนำไปใช้เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำคัญในการจัดทำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งเรียนรู้ของชุมชนเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกของเยาวชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่อไป

คำสำคัญ: เส้นทางศึกษาธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ชุมชน ป่าต้นน้ำบางเหริ่ง

Abstract

The purposes of this research were to survey a potential nature trails for ecotourism and a community learning center, and to design an interpretive trail on the Bang-rieng upstream forest, Tambon Koh-Tao, Pha-payom District, Phattalung Province. The research was conducted using a survey research by participatory action research with the villagers. The study found that the trails were divided into three trails; 1) Khaophet trail 2) Kuanyang trail, and 3) Bang-rieng trail. To fulfill the research objective the researcher, then used several research techniques including documentations, individual interviews (both formal and informal), and focus group interviews to determine the interpretive trail. In this case, participants were the community leaders and villagers. As a result, Bang-rieng trail was considered as the interpretive trail on the Bang-rieng upstream forest. The result of this study is used as a database for ecotourism as well as the community learning center to stimulate conservative minds for youth to preserve natural resources for their future.

Keyword: Nature Trail, Community Learning Center, Bang-rieng Upstream Forest